

0000594181

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : **6578**
Tarih : **02.01.2020**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Son 10 yılda yaşanan zırhlı araç çarpması sonucu 36'sı çocuk, 6'sı kadın olmak üzere toplam 36 yurttaş yaşamını yitirmiş, 85 yurttaş ise yaralanmıştır. Zırhlı araçların kentlerin günlük olağan hayat akışına olan olumsuz etkileri, karışıkları çarpma ve kaza olayları, yaşanan ölüm ve yaralanmalar ile ilgili yürütülen davalarda ki cezasızlık durumlarının TBMM tarafından araştırılması ve yaşanan bu hak ihlallerinin son bulması amacı ile Anayasanın 98. İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Zırhlı araçların, sivil araçlarla kıyaslandığında fonksiyonel olarak sürüş ve manevra kabiliyeti açısından daha etkin bir tecrübe ve beceri gerektirdiği, ancak zırhlı araç sürücülerinin kolluk kuvveti olması ve eğitim sürecine tabi olup olmadıklarına dair yeterli ve güçlü bilgiler kamuoyu tarafından bilinmemektedir. Zira, 3 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Karşıyaka mahallesinde, gece saatlerinde zırhlı aracın bir evin duvarını delmesi sonucu, 7 yaşındaki Muhammed ve 6 yaşındaki Furkan Yıldırım kardeşlerin ezilerek öldüğü davada, sanık olarak yargılanan kolluk görevlisinin zırhlı araç sürücü belgesine sahip olmadığı, ancak buna rağmen zırhlı aracı kullanmakla görevlendirdiği anlaşılmıştır. zırhlı araçların sivil araçlara veya yayalara çarpması sonucunda meydana gelen yaşam hakkı ihlallerinin yanında dikkatsiz ve özensiz kullanımından kaynaklı yaşam hakkı ihlallerine de yol açtıkları ortadadır.

15 Kasım 2015 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında Selamet Yeşilmen isimli hamile bir kadın, evinin önünde kobra tipi zırhlı araçtan açılan ateş sonucu vurularak yaşamını yitirmiştir.

19 Şubat 2016 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi Çağ Caddesi üzerinde nöbet tutan zırhlı araçtan açılan ateş sonucu 59 yaşındaki Dılşa Ak isimli kadın vurularak yaşamını yitirmiştir. Olaya ilişkin Valilik tarafından yapılan açıklamada, zırhlı aracın teknik bir arıza nedeniyle ateşleme mekanizması harekete geçtiği belirtilmiştir.

30 Ağustos 2016 tarihinde Van merkez İpekyolu ilçesine bağlı Hacıbekir Mahallesi'nde evinin bahçesinde otururken zırhlı araçtan etrafa açılan ateş sonucu başından vurulan 17 yaşındaki Mustafa Duman isimli çocuk yaşamını yitirmiştir.

8 Ekim 2016 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi çarşı merkezinde devriye görevi yapan Kobra tipi zırhlı araçtan açılan ateş sonucu Aydın Tümen, Serhat Buldan, Rahmi Sefalı ve Nejdet İşözü isimli yurttaşlar da yaşamını yitirmiştir.

GEREKÇE

Yaşanan zırhlı araç olayları faillerinin açılan soruşturma ve/veya davalarda az bir ceza alması veya beraat edilmesi sonucu, yargısal süreçlerin adeta bir cezasızlığın tezahürü olarak karşımıza çıkması, aynı zamanda bu olayların faillerini cesaretlendirmekte ve hukuki bir yaptırımla karşı karşıya bulunmayacakları güveni kazandırmaktadır. Olaylar böylelikle yaygınlık kazanmakta ve olayların zırhlı araç sürücülerinin kent trafiğinde düzensiz ve keyfi bir tavır içerisinde bulunmalarına yol açmaktadır. Hukukun üstünlüğü ilkesi, fail/failler kim olursa olsun hesap verilebilirliğinin koşullarını yasal güvencelerle sağlamak, mağdurların adalet talebini karşılamak ve ihlallerin gerçekleşmesini engellemekle mümkündür. Mevcut hukuk düzeni içerisinde kendini yasal, yargısal, idari ve fiili her alanda dokunulmazlık mekanizmalarıyla gösteren cezasızlık politikası, yalnızca mağdurları değil, toplumun tüm kesimlerini ve demokrasiyi olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Zırhlı araçların yerleşim mekânlarında kullanımının artırılması ve hukuki-idari denetimden yoksun bir şekilde kullanılması sonucunda gerçekleşen olaylar, tüm hatları ve niteliği ile bir suç teşkil etmesine karşın fail/faillerin yasama, yürütme ya da yargı birimleri tarafından doğrudan ya da kanun hükümleri kullanılarak yargılamadan muaf kılınması veya olması gerekenden daha az cezaya mahkûm edilmesi sağlanmaktadır. Zırhlı araç çarpması nedeni ile hazırlanan dosyalarda, idari ve adli soruşturmaların eksik, fail/failler konumundaki kolluk birimini aklayacak şekilde, bilgilerin yine ilgili kolluktan temin edilerek oluşturulduğuna rastlanılmıştır.

Soruşturma makamlarının eylemin oluşumundan itibaren, zırhlı aracın sürücüsü kamu görevlisinin görevi icrasında gerçekleşen trafik kazası ön kabulü ile hareket ettikleri görülmektedir. Uzun süren ceza soruşturma safhasında işlemlerin başkaca uzman adli kolluk birimince yürütülmesi gerekirken, çoğunlukla fail olan kolluk birimince yürütüldüğü gözlenmiştir. Yargılanmaları için üst düzey idari amirlerinin izin vermediği kamu görevlilerinin, amirleri tarafından kovuşturma açılan nadir dosyalarda da cezanın hükmün açıklanmasının geri bırakılması, infazın ertelenmesi, adli para cezasına çevrilmesi gibi yöntemlerle çektirilmemesi halleri ortadadır.

Örneğin;

Diyarbakır'ın Lice ilçesinde, 2017 yılında zırhlı aracın çarptığı sivil araçta bulunan 53 yaşındaki Fikri Demirbaş ile 76 yaşındaki annesi Zeynep Demirbaş, 74 yaşındaki Mahmut Öner, 64 yaşındaki Mevlüt Dağtaş ve 63 yaşındaki Abdulhamit Dağtaş yaşamını yitirdi. Lice Cumhuriyet Savcılığı, Adli Tıp Kurumunun sivil araç sürücüsü Fikri Demirbaş'ın "asli kusurlu olduğu" yönündeki raporunu gerekçe göstererek soruşturmada "takipsizlik" kararı vermiştir.

Diyarbakır Bağlar ilçesinde 6 Haziran 2018 günü TOMA'nın çarptığı 65 yaşındaki Mehmet Tekteki'nin ölümünden 15 ay sonra 11 Eylül 2019'da aynı caddede yine zırhlı polis aracının çarpması sonucu Tekteki'nin 5 yaşındaki torunu Efe Tektekin'de yaşamını yitirdi. Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığınca yürütülen soruşturma sonucunda Efe'ye çarparak ölümüne sebep olan polis memuru İ.A. hakkında taksirle ölüme neden olmak suçundan 2 ile 6 yıl arasında değişen hapis istemiyle iddianame hazırlandı. Trafik Kazası Bilirkişi tarafından hazırlanan raporda, 5 yaşındaki Efe Tektekin "asli kusurlu", şüpheli polis İ.A'nın ise "tali kusurlu" bulundu.

Şırnak'ın Silopi ilçesinde, 3 Mayıs 2017 tarihinde evlerine giren panzerin altında ezilerek yaşamını yitiren 7 yaşındaki Muhammed ve 6 yaşındaki Furkan Yıldırım kardeşlerin ölümüne neden olan zırhlı araç sürücüsü polis Ö.Y. ve onu görevlendiren amiri M.M. hakkında açılan dava, 19 Haziran 2019'da karara bağlandı. Mahkeme, Ö.Y.'ye verdiği 2 yıl 1 aylık hapis cezasını 19 bin TL para cezasına çevirirken M.M. hakkında ise "beraat" kararı verdi.

Diyarbakır'da 27.12.2019 tarihinde çevik kuvvet polislerine ait zırhlı aracın çarpması sonucu İnşaat Mühendisi 33 yaşındaki Cihan CAN adlı yurttaş yaşamını yitirmiş, zırhlı aracı kullanan kolluk görevlisi ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmıştır.

Zırhlı araçların çarpması sonucu yaşanan bu ağır hak ihlallerinin önüne geçmek ve gereken tedbirlerin alınması için Meclis Araştırma Komisyonunun kurulmasını talep ederiz.

1	ABDULLAH KOÇ		
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
10	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	
13			
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	
15	PERO DUNDAR	MARDİN	
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	
19	MENSUR İŞİK	MUŞ	
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	